

DIENOS JUNGTTINĖSE TAUTOSE

Kalbos apie taikos stiprinimą, nusiginklavimą ir naują kolonializmą

Rašo VLADAS BARCIAUSKAS

Pirmojoje Avenue, tarp 42-os ir 46-tos gatvių, ant New Yorko Rytinės upės kranto, stovi, iš šalies žiūrint, tarytum vien stiklo rūmai. Šalia jų veržiasi fontanai, plevėsuoja šešiasdešimties pasaulio tautų vėliavos. Prie tų rūmų aikštės suolai apsesiti lankytojų. Čia vis pilna lankytojų iš visų Amerikos valstybių. Įžengęs į čia turi atsiminti, kad tai teritorija, kuri priklauso laisvųjų pasaulio tautų sambūriui — Jungtiniams Tautoms. Čia jų policija, jų paštas, jų tvarka. Besidomintieji tos organizacijos veikla renkasi būriais. Jie už tam tikrą atlyginimą vedžiojami po rūmus, koridorius ir tuščias sales. Čia šiuo metu posėdžiauja Jungtinių Tautų atstovai, vyksta 10-ji generalinės asamblėjos pilnatinės sesija.

Posėdžių salė

Generalinės asamblėjos pilnatinės posėdžiai vyksta didžiulėje, plokščio pusrūko salėje. Salės gale prezidiumas, prie jo pakili tribūna kalbėtojams, aplink stalai stenografams ir kitiems technikinėjams darbininkams. Salėje ilgi stalai, ant kurių sudėtos lentės su valstybių vardais. Aplinkui suolai ypatingiems posėdžių stebėtojams. Salei kylant aukštyn, galerėja spaudai ir dvi galerijos publikai. Salė įspūdinga.

Atstovų pareiškimai

Šiuo metu gen. asamblėjos pilnatinės posėdyje vyksta bendrieji debatai. Tautų atstovai vienas po kito užsirašo kalbėti ir reiškia įvairias mintis, siūlo naujas idėjas. Taip tribūnon eina vienas po kito. Klausant tautų atstovų pareiškimus, iš daugumos išgirsti siūlymus keisti Jungtinių Tautų čarterį, didinti lėšas neišvystytų kraštų ūkinės ir kultūrinės gerovės kėlimui; girdi raginimus nusiginkluoti; uždrausti atominį ginklų vartojimą, stiprinti pastangas taikai siekti, įgyvendinti Jungtinių Tautų čarterio dvasią ir t. t. Iškalbingi laisvojo pasaulio valstybių vyrai ragina ieškoti teisingumo, lygybės mažoms ir didelėms tautoms, kelia žmogaus teisių didesnio pripažinimo klausimą, o taip pat jie primena, kad dar daug tautų, kurios nori ir turi teisę, bet nepriimtos į Jungtines Tautas.

Genevos dvasia

Tautų atstovai, veik visi, pamini buvusias konferencijas Genevoj, Bandungo konferencijas, o taip pat atominės energijos naudojimo taikingiems tikslams konferenciją Genevoje ir kitas tarptautines konferencijas. Kalbėtojai reiškia viltį, kad Genevos Keturių Didžiųjų konferencija sukūrė naują dvasią, naujas viltis. Įvairių tautų atstovai tvirtina, kad ir Jungtinės Tautos po dešimties veiks metų naujoje dvasioje turi ir gali daugiau atsiekti, ir vienas kitą ragina platesnei, stipresnei veiklai.

Užjaučia Eisenhowerį

Veik kiekvienas kalbėtojas, pradėdamas pareiškimą, savo valdžios ir savo tautos vardu reiškia linkėjimus JAV prezidentui Eisenhoweriui greitai pasveikti. Su tais linkėjimais iškelia didelę Eisenhowerio asmenybę.

Sekant įvairių tautų atstovų kalbas, susidaro įspūdis, kad visi ko tai ieško, ko tai siekia. Įdomų pareiškimą dėl veto teisės padarė Paragvajaus atstovas Dr. G. E. Velloso. Jis pirmininkauja savo šalies delegacijai ir yra ambasadorius JA V-bėse. Veto teisė, pasak Dr. Velloso, "yra totalitarinio barbarizmo liekana". Jis taip pat reiškė viltį, kad bus baigta su palaipsniškais kraštų okupavimais ir užėmimais, ir kad totalitaristiniai vadai atsiskaks idėjos dominuoti pasauliui.

Taikingi lenkai

Ilgai kalbėjo satelitinės Lenkijos delegacijos pirmininkas, užsienio reikalų viceministeris Marian Naszkowski. Jis įrodinėjo, kaip puikiai dabar Lenkijoje gyvenama. Esą, dabarties Lenkija taikingiau gyvena su visais savo kaimynais nei kada nors praėity. Naszkowski reiškė nepasitenkinimą, kad JAV atstovai vis dar kelia Rytų Europos problemas. Taip pat siūlė, kad būtų sudarytos galimybės pabėgėliams grįžti į savo kraštus. Kalbėdamas apie taikos stiprinimą ir nusiginklavimą, Naszkowski pareiškė, kad Lenkija savo armiją mažina, paleisdama 47,000 kareivių.

Naujas kolonializmas

sunkesnis už senąjį Irako delegacijos pirmininkas Dr. M. F. Al-Jamali, pripažindamas, kad naudinga kiekvienos tautos atstovui peržvelgti pasaulio politinius įvykius iš savo taško, jis išskėlė Bandungo konferencijos reikšmę viso pasaulio žmonijai. Tačiau nurodė, kad komunistų palaipsniškas kraštų okupavimas ir valdžių nuvertimai bet kurioje pasaulio dalyje sudarė naują kolonializmo formą, daugiau pavojaus — mirtingesnę, negu senoji. Komunistai pavergia žmones ir dominuoja ne tik fiziniai ir politiniai, bet protiniai, o taip pat ir dvasiniai. Senoje kolonializmo formoje galėjai išgirsti nors pavergtųjų žmonių verkumą; komunistiniame kolonializme nė žmonių verkimo negirdėsi.

Trumpai, Bandungas norėjo matyti galą žmogaus viešpatavimo žmogui, žmogaus išnaudojimui žmonių ar tai būtų individualiame lygyje, klasių lygyje ar tautų lygyje. Žmonių pavergimas, rasinė diskriminacija, religinė aklatikystė, ekonominis išnaudojimas, klasinis skirtumas, kolonializmas, komunistų palaipsniškas kraštų okupavimas ir valdžių nuvertimas — tai visa

yra šaltinai pasaulio sunkumų ir neramumų, ir tam turi būti galas, — kalbėjo Dr. Al-Jamali.

Tarp kito, Dr. Al-Jamali paminėjo, kad pokariniai įvykiai Rytų Europoje, Korėjoje ir Indokinijoje kelia žmonėse baime. Jis nurodo, kad nors buvusi Genevos konferencija tiesioginiai nepalietė tų reikalų, tačiau reišė, kad viltį, kad užsienio ministeriai savo konferencijoje bus tikslesni ir arčiau įžiūrės į įvairias problemas, kurios kelia tarptautinį įtempimą.

Alžyro klausimas

Ypatingai daug kalbų pasakė Alžyro klausimu. Arabų pasaulio atstovai, kurių yra 14, plačiai įrodinėjimąis reikalavo, kad generalinės asamblėjos pilnatinės posėdis svarstytų Alžyro klausimą. Reikia pastebėti, kad šiuo klausimu arabiško pasaulio atstovai pasakė jautrias kalbas, bet kiti atstovai aiškino, kad Alžyras, kaip bebūtų jautrus, yra grynai Prancūzijos klausimas, nes Alžyras Prancūzijos dalis. Greitai reikalavo svarstyti

Kipro salos reikalus. Ir šis klausimas laikomas anglų vidiniu reikalu.

Cousins Jr. atominės pramonės atstovų suvažiavime Chicagoje pateikė sumanytą išleistą įstatymą, kuris draustų žmonių sveikatą ryšium su radiacijos padaryta žala. Toks įstatymas, Cousin nuomone, taip pat reikalingas, kaip ir darbininkų kompensacijos aktas. Cousin yra Armour tyrinėjimo fondo direktoriaus pavaduotojas.

Gen. Gruenther, sąjungininkų karinių pajėgų vadas Europoje, Chicagoje bankininkų suvažiavime pareiškė, jog NATO sąjungininkų pajėgos tik po 3-4 metų ten tebus pasirošusios atlaikyti Sovietų Sąjungos puolimą.

Mes mokame **3½%**

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

NOW! THE NEW IMPROVED "Perfect Sleeper" MATTRESS

ONLY \$1 DOWN DELIVERS IT!

by Serta

You Sleep On It, Not In It!

A Smooth, Tuftless Mattress That Gives You Feather-Bed Comfort! No Tufts! No Buttons! No Bumps!

\$59.50 Choice of Full, 3/4 or Twin Size

MATCHING BOX SPRING, SAME LOW PRICE

Here it is... the famous SERTA "Perfect Sleeper" new, improved and better-than-ever! Not too hard, not too soft, but JUST RIGHT FIRMNESS to give you the most comfortable mattress money can buy! Only the "Perfect Sleeper" with exclusive "Unimatic" construction gives you all 4 sleeping benefits you need

- 1 HEALTHFUL FIRMNESS! Prevents sagging spine, assures level head-to-toe posture protection as approved by doctors
- 2 SMOOTH-TOP COMFORT! Eliminates annoying bumps, tufts and buttons that cut into your back. Provides an unbroken, soothing, smooth-top sleeping comfort.
- 3 "VITALIZED CUSHIONING"! Gives luxurious, "resilient support that helps you get deeper, more refreshing rest.
- 4 "UNIMATIC" BOX SPRING! Gives the necessary support to mattress and completes your healthful sleep combination.

30 Nights' FREE Trial!

Now you can actually use this "Perfect Sleeper" right in your own home for 30 nights without obligation. It's really the only way to test a mattress and we feel sure that after sleeping on it you won't want to be without it! However, if you're not completely satisfied after this 30 nights' free trial, we'll pick up the mattress at absolutely no cost to you!

10 YEAR GUARANTEE

ADVERTISED IN AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION PUBLICATIONS

REPLACEMENT OF A REFUND OF MONEY Guaranteed by Good Housekeeping IF NOT AS ADVERTISED THEREIN

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiūsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidarama.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET HEMLOCK 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, SEPTEMBER 30, 1955

